

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Njudungsgymnasiet läsåret 2022/23

Dokumenttyp:	Handlingsplan
Beslutad av:	Skolledning (2009-06-16)
Gäller för:	Njudungsgymnasiet
Giltig fr.o.m.:	2014-08-01
Dokumentansvarig:	Gymnasiechef
Senast reviderad:	2022-06-29
Senast granskad:	2021-09-30

Inledning

Planen omfattar samtliga verksamheter vid Njudungsgymnasiet; introduktionsprogrammen, gymnasiesärskolan, särskola åk 7-9 samt ungdomsgymnasiets nationella program. Målet är att alla på skolan ska känna sig trygga. Alla elever och all personal ska vara medvetna om att kränkande beteende eller bemötande aldrig kan accepteras, oavsett vem det gäller eller vem som drabbas. Planen mot diskriminering och kränkande behandling revideras löpande av gymnasiechef, kuratorer och rektorer.

Lagtext

I olika lagrum finns grunder som visar att skolans uppdrag är att arbeta mot all form av diskriminering och kränkande behandling.

Skollagen (2010:800) 6 kap, läroplanen för gymnasieskolan (Gy11) 1-2kap och i diskrimineringslagen (2008:567) 3 kap 1–3, 16–18 § regleras arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionshindersättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

(Läroplanen för gymnasieskolan 2011: 1 Kap)

Alla som arbetar i skolan ska aktivt främja likabehandling av individer och grupper och uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

(Läroplanen för gymnasieskolan 2011: 2 Kap)

I diskrimineringslagen 3 kap 1–3, 14–18§ (2008:567) framgår att en utbildningsanordnare ska upprätta en plan med översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de elever som deltar i, eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder, könsöverskridande identitet eller sexuell läggning. Skolan ska också förebygga och förhindra trakasserier som avses.

Vad betyder de olika begreppen?

Diskriminering

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till lika behandling, dvs att alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. En elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunderna (*ålder, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck*).

Diskriminering kan vara *direkt* eller *indirekt*. Direkt diskriminering är om en elev missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de ovanstående sju uppräknade diskrimineringsgrunderna. Indirekt diskriminering är om en elev missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler eller liknande tillämpas, så att de i praktiken får en diskriminerande effekt.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier är kränkningar som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Kränkande behandling är uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker en elevs värdighet. Det är den utsattes upplevelse som avgör om ett beteende eller en handling är kränkande. Kränkningar kan vara fysiska (slag eller knuffar), verbala (hot eller att bli kallad otrevliga saker), psykosociala (utfrysning eller ryktesspridning) eller text / bild (klotter, lappar, sms, e-post). När kränkningar upprepas kallas det för mobbing.

Uppföljning och utvärdering

Information om skolans plan och främjande arbete ges till eleverna i början av höstterminen. Då informerar mentorerna om hur skolan arbetar mot all kränkande behandling och uppföljning och utvärdering av planen görs i samband med läsårets slut. Rektor tar också upp detta i sin rektorsinformation, som sker i alla årskurser under höstterminen.

Rutin är att planen mot diskriminering och kränkande behandling:

- ska delges alla årskurser på mentorstid och diskuteras vid olika tillfällen under läsåret.
- genom skolledningen ges till föräldrar i samband med föräldramöte i år 1 (kortversionen).
- ska vara en riktad utbildning till elevskyddsombuden, minst två gånger per läsår.
- finns tillgänglig för all skolans personal på skolans hemsida och att skolledningen ansvarar för att information om planen ges vid gemensam träff vid läsårsstart, där all personal närvarar.
- ges särskilt utförligt till all nyanställd personal utav skolledningen vid introduktionen och till alla mentorer i år 1.

Aktiviteter/rutiner som syftar till att motverka och upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

På skolan finns olika återkommande aktiviteter som syftar till att motverka och upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, enligt nedan.

- Aktiviteter planeras i samtliga årskurser på de nationella programmen och IM enligt livskunskapsplanens årshjul, se bilaga. Särskolan deltar i aktiviteter enligt årshjulen, som fungerar för klassernas funktionsnivåer.

- På skolan finns ett upprättat samarbete mellan personal, polis och socialförvaltning. Socialförvaltningens fältassistenter kommer till skolan veckovis, närpolis föreläser för IM-programmets nya elever en gång/läsår (se livskunskapshjul) och det finns en uppbyggd kontakt och ett samarbete med närpolisen som kan konsulteras vid behov.
- Årligen genomförs en kvalitetsenkät (KKR) bland eleverna som sammanställs på skolan och ligger till grund för vidare arbete i bl.a. likabehandlingsgruppen
- Elevhälsa och rektor gör riktat arbete i klasserna vid behov och uppföljning av KKR:s trygghetsfrågor sker alltid klassvis.
- För att främja och stärka arbetet kring eleverna sker ett separat mottagande och introduktion av elever som börjar i åk1. Eleverna i åk 1, har alltid en klassrumsplacering, styrd av undervisande lärare och vid behov fortsätter detta i åk 2 och 3. Åk 1 arbetar i basgrupper (se mentorsmappen) och det finns ett riktat arbete inom IM(Introduktionsprogrammet) gällande demokratifrågor.
- Kurator och socialpedagog planerar årligen in utbildning och träffar med elevskyddsombuden.
- I skolans regelverk står att alla elever noggrant ska informeras om skolans trivsel/ordningsregler, planen mot diskriminering, kränkande behandling och likabehandlingsplanen och dess mål innevarande läsår.
- Skolsköterskorna genomför hälsosamtal i år 1 och dessa följs upp klassvis och på EHT.

Skolans förebyggande arbete

Livskunskapsplanen med årshjul för varje årskurs och IM-programmet, utgör en stor del av det förebyggande arbetet på skolan. Särskolan deltar i aktiviteter enligt årshjulen, som fungerar för klassernas funktionsnivåer.

Likabehandlingsgruppen, bestående av kuratorer, rektorer och socialpedagog, utgår från resultatet av kvalitetssäkringsenkäten, klasskonferenser, elevskyddsombudsträffar, skolkonferens, hälsosamtal och utvecklingsamtal då de planerar skolans övergripande förebyggande arbete.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling är ett levande dokument som följs upp och där nya mål sätts för varje läsår.

Skolans åtgärdande arbete

Riktlinjer för konflikter/trakasserier utanför skoltid

Grundprincipen är att problem/konflikter som uppstår utanför skolan, ska hanteras på fritiden och med stöd av elevernas föräldrar. Om det behövs, ska mentor uppmärksamma föräldrarna om konflikten. Ansvaret ligger på föräldrarnivå vid omyndig elev.

Om det framkommer att det handlar om trakasserier av allvarlig art och detta inte har skett inom skolans ram, uppmanas föräldrarna polisanmäla händelsen. Skolan polisanmäler endast händelser som sker i skolmiljö.

Om konflikten/trakasserier är av den karaktär att eleven inte känner sig trygg och säker i sin skolmiljö eller att den allvarligt påverkar skolsituationen, ska skolan agera enligt de riktlinjer som finns nedan:

Riktlinjer vid främlingsfientliga, ickedemokratiska och våldsbejakande märken och symboler

Skolan tar tydligt och bestämt avstånd från rasistiska/nazistiska märken och symboler som enligt svensk lag är förbjudna och rubriceras som hets mot folkgrupp (förteckning över dessa sätts upp på anslagstavla i expeditionens kopieringsrum, se bilaga 1). Om personal känner sig osäker på hur de ska förhålla sig eller agera vid olika rasistiska yttringar, kontaktas kurator eller rektor.

Elever uppmanas att omedelbart ta kontakt med skolledning eller kurator om de ser någon på skolan som bär förbjudna/anstötande märken eller symboler. Berörd rektor genomför tillsammans med mentor ett samtal med eleven, fotograferar märket och eleven uppmanas att omedelbart ta bort märket/symbolen. Om eleven vägrar ombeds eleven att lämna skolan. Om eleven är under 18 år, tar skolan kontakt med vårdnadshavare och informerar om det inträffade. Eleven informeras om att skolan gör en polisanmälan och är eleven under 18 år meddelas hemmet att polisanmälan görs.

Enskilda elevers aktioner mot elev eller elevgrupper är inte under några omständigheter acceptabla.

Arbetsgång vid identifiering av mobbning/kränkande behandling via kvalitetssäkringsenkäten

Kurator uppmärksammar berörd mentor på att elev/elever i kvalitetssäkringsenkäten uppgivit sig utsatt för kränkande behandling. Mentor tillsammans med kurator försöker identifiera vilken elev/vilka elever som avses. Om mentor inte kan identifiera eleven rapporteras detta till kurator, som tar upp ärendet på EHT.

Vid identifikation tar mentor ett samtal med berörd elev/elever och om mobbningen/kränkningen är av mindre allvarlig art handlägger mentor ärendet. Om det handlar om upprepad eller allvarlig mobbning/kränkning informerar mentor berörd rektor.

Arbetsgång vid trakasserier/kränkning mellan elever

Vid konflikter och bråk utreder i första hand berörda vuxna och elever situationen och mentor informeras. Vid omyndig elev tas kontakt med vårdnadshavare efter bedömning av berörda vuxna.

Arbetsgång vid upprepade och/eller allvarligare trakasserier/kränkningar mellan elever

Den elev som blir utsatt eller ser/får kännedom om kränkande behandling, vänder sig till mentor/annan lärare, elevhälsosteam, rektor eller annan personal som eleven har förtroende för. Den personal som tar emot ett elevsamtal eller på annat sätt får kännedom om kränkning eller motsvarande, vänder sig till elevens mentor. Mentor informerar därefter berörd rektor. Rektor kontaktar berörd elevhälsopersonal, som gemensamt med rektor fördelar arbetet av utredning och dokumentation samt fördelar vem som håller i de olika samtalen i ärendet. Rektor anmäler ärendet till BUN och en händelserapport skrivs.

Dokumentation sker genom insamling av information från personal och andra elever, som kan ha kännedom om trakasserier/kränkningarna.

Om trakasserier/kränkande behandling konstateras, kontaktas föräldrar till berörd elev som inte fyllt 18 år. Från myndig elev krävs samtycke till kontakt med föräldrar. Samtal genomförs med berörda elever. Om flera elever är inblandade i trakasserier/kränkningen är det viktigt att samtalen hålls så snabbt som möjligt efter varandra och att samtalen är oförberedda för den/de som utfört trakasserier/kränkningen.

Arbetsgång efter händelse med konstaterad kränkning mellan elever

Observation av de aktuella eleverna och löpande kontakt med den/de som utsatts för trakasserier/kränkningen. Enskilda uppföljningssamtal med de inblandade efter ca 1–2 veckor för att

undersöka om trakasserierna/kränkningarna har upphört. Tiden kan variera beroende på situation och resultat av samtalen med de inblandade.

Om trakasserierna/kränkningarna fortsätter tas ytterligare samtal och då även tillsammans med föräldrar. Rektor har ansvar för att göra en bedömning av ärendet, dvs om trakasserierna/kränkningarna är grova och av brottslig karaktär och om en polisanmälan ska göras. Om överenskomna åtgärder inte följs eller ger önskat resultat tas beslut om fortsatt tillvägagångssätt. Åtgärder som kan bli aktuella är t ex varning/avstängning av elev.

Arbetsgång då personal/skolan kränker/diskriminerar elev

Den elev som upplever sig kränkt och/eller diskriminerad av personal vid skolan och den som iakttar tecken på kränkande behandling/diskriminering av personal gentemot elev vänder sig till mentor, andra lärare, elevhälsoteam (kurator, skolsköterska, specialpedagog, studievägledare), rektor eller annan personal eleven känner förtroende för.

Den som tar emot informationen vänder sig i första hand till den rektor som är chef för berörd personal. Rektor kontaktar elevhälsoteamet som gemensamt med rektor fördelar arbetet av utredningen och dokumentationen av ärendet, samt fördelar vem som håller i de olika samtalen i ärendet. Rektor anmäler ärendet till BUN och en händelserapport skrivs. Dokumentation kring händelsen samlas in av elevhälsan och kommer från uppgiftslämnaren och den utsatte eller utsatta eleverna

Om mobbning eller annan kränkande behandling konstateras kontaktas föräldrar till aktuella elever som inte fyllt 18 år. Enskilda samtal hålls av rektor med den eller de i personalen som misstänks ha utsatt någon för mobbning, kränkning eller diskriminering. Enskilda uppföljningssamtal hålls av rektor med de inblandade efter ca 2 veckor. Tiden kan variera beroende på situation och hur samtalen med inblandade fallit ut. Om stöd behövs för eleven kan förälder, någon från elevhälsan eller annan som eleven har förtroende för vara med vid samtalet.

Gymnasiechef och föräldrar informeras av rektor om samtalens resultat. Om överenskomna åtgärder inte följs eller ger resultat tas beslut om fortsatt tillvägagångssätt av rektor, elevhälsoteam och gymnasiechef efter uppföljningssamtalen. Elev som behöver göra anmälan om kränkande behandling/diskriminering skriver e-post eller brev till Barn- och elevombud 106 20 Stockholm e-post: beo@skolverket.se

Brevet kan vara kort, men måste innehålla namn, adress och vilken skola eleven går på och en kort redogörelse för vad som har hänt.

Arbetsgång då elev kränker personal

Den som iakttar tecken på kränkning av personal eller själv blir kränkt vänder sig till ansvarig rektor. Annan personal som tar emot informationen, vänder sig till rektor, som utreder och dokumenterar ärendet. Elevhälsoteamet kan vara en resurs då rektor tar kontakt med berörd elev. Rektor anmäler ärendet till BUN.

I samtliga nämnda situationer, då kränkningar/diskrimineringar inte upphör har rektor ansvar för andra åtgärder, så som varning/avstängning och/eller polisanmälan. Samtliga ärenden dokumenteras och diarieförs som sekretessbelagd handling (utom beslut som är offentliga) på expeditionen.

Elevers delaktighet i arbetet kring diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Varje klass utser två elevskyddsombud. Dessa deltar vid utbildningsinsatser och vid möten med kurator och socialpedagog löpande under läsåret.

Alla klasser på skolan genomför klassråd där övergripande trygghet diskuteras. Dessa ligger sedan till grund för klasskonferenserna med rektor och elevrepresentanter från klassen, en till två gånger per läsår.

Elevrepresentanter finns även med vid skolkonferensen med gymnasiechef samt personalrepresentanter, två till tre gånger per termin. Syftet med mötet är att fördjupa vissa frågeställningar utifrån KKR och på så sätt få en förtydligad bild av hur verksamheterna på skolan fungerar.

Sammanställning av kvalitetssäkringsenkäten 2022

Avseende mobbning/kränkande behandling samt diskriminering

Svarsfrekvens: **85,1%**, 848 elever, har svarat på enkäten (91,4% 2021). Alla klasser har inte deltagit i enkäten.

28 elever (33 st. 2021) uppger att de själva har varit utsatta för mobbning/kränkande behandling vid enstaka tillfälle, och **8 elever** (17 st. 2021) uppger att hen har blivit utsatt vid upprepade tillfällen. Sektor Människa/Samhälle har 2 elever (7 st. 2021) som varit utsatta för upprepad mobbning, på sektor Teknik/Natur 5 elever (8 st. 2021) och på sektor IM 7 elever (2 st. 2021).

Mentorer för berörda klasser är meddelade via personligt mail från kurator, hur de ska jobba vidare med identifikation och åtgärder.

Den vanligaste formen av mobbning/kränkande behandling som elever har observerat eller blivit utsatta för är psykosocialt **114 st.**, verbalt **74 st.**, text- och bild **44 st.**, och fysiskt **22 st.** Verbala kränkningar är lika vanliga som psykosociala på sektor Teknik/Natur.

Den psykosociala formen av mobbning/kränkande behandling är nu vanligast. Det fysiska våldet på hela skolan har fortsatt att minska från 51 st. år 2019 till 22 st. år 2021, vilket är positivt.

Den vanligaste diskrimineringsgrunden/orsaken på de nationella programmen som eleverna uppger är kön. Totalt är det 63 av eleverna (52 st. 2021) som upplever att de har känt sig orättvist behandlade av lärare utifrån kön/könsidentitet. På sektor IM är det enstaka elever som känner sig orättvist behandlade utifrån de olika diskrimineringsgrunderna av lärare, däremot sticker antalet som känner sig orättvist behandlade av andra elever utifrån ursprung ut.

Respektive rektor har informerats vilka program/klasser som "sticker" ut i förhållande till ovanstående siffror.

Totalt 53 elever (86 st 2021) uppger att det finns otrygga platser på skolan. Det är något som man jobbar vidare med via klassens kvalitetssäkringsrapport.

De platser som återkommer i kommentarerna är korridorerna och Gallerian

Analys av resultat

Svarsfrekvensen i år är lägre än tidigare år, bara 85,1% har svarat, jämfört med 91,4%. Detta beror bl.a. på att vissa klasser har haft svårt att genomföra enkäten då mentorer har varit frånvarande och att frånvaron i vissa klasser var hög då enkäten genomfördes. Andelen elever som känner sig trygga på skolan är högre än förra året, 95,6% jämfört med 90,4%. Elever som uppger att de blivit utsatta för mobbning/kränkningar är färre jämfört med förra året. Här är det IM som sticker ut där ett större antal elever känner sig utsatta. Kön är fortsatt den vanligaste diskrimineringsgrunden/orsaken på skolan som helhet, och då främst att de uppger att de blivit diskriminerade av en lärare. På sektor IM

är det fortsatt diskrimineringsgrunden/orsaken ursprung som dominerar fast då är det elever som utsätter elever.

Under vårterminen har skolan återgått till ett normalläge efter pandemin. Även om det fanns restriktioner kvar då eleverna svarade på enkäten under januari och februari så kan känslan av trygghet ha ökat och de pandemieffekter som sågs förra året klingat av. Under året har vi arbetat med diskrimineringsgrunden kön och detta kan ha lett till att eleverna är extra uppmärksamma på hur de blir bemötta i klassrummet. På IM upplever eleverna sig framförallt utsatta av andra elever vilket kan vara ett tecken på att det finns olika elevgrupperingar på IM som bär på en del stereotyper vad gäller etnicitet. Andelen elever som upplever att det finns otrygga platser på skolan har sjunkit. Skolan har arbetat med de platser som tidigare lyfts fram som otrygga, t.ex. 24-korridoren och rökningen utanför murarna. De platser som nu återkommer är Gallerian och korridorer i allmänhet samt toaletter. Gallerian och korridorerna beror på att det lätt blir mycket folk där. Toaletterna beror på att de är trånga och att låsen är gamla.

Arbete med målen i likabehandlingsplanen

Utvärdering av målen för läsåret 2021/22

Mål 1. Öka det normkritiska tänkandet på skolan

Utvärdering: Normkritiska veckor har genomförts en gång per termin. Under dessa har klasserna behandlat det material som var avsett och vid samtal i gallerian har eleverna känt igen frågeställningarna. Ledningen och förstalärarna har genomfört korta lektionsbesök där bl.a. bemötande av flickor och pojkar har noterats. En elevenkät, i form av månadens fråga gällande bemötande utifrån kön i klassrummet, har genomförts.

Eleverna har uppgett att det är enskilda lärare som behandlar pojkar och flickor olika och att det finns lärare som inte gör någon skillnad. Frågan är aktualiserad hos pedagogerna och de har fått tillfälle att reflektera kring sitt eget beteende. Trots detta har andelen elever som upplever sig orättvist behandlade utifrån kön ökat enligt Kvalitetssäkringsenkäten 2022, från 52 elever 2021 till 63 elever 2022.

Mål 2. Öka tryggheten kring utemiljöerna på skolan

Utvärdering: Eleverna har haft möjlighet att uttrycka sina åsikter gällande rastaktiviteter genom en fokusfråga kopplad till Kvalitetssäkringsenkäten 2022 som har diskuterats vid klassråd. Resultatet har visat att det finns ett behov av att rusta upp rastmiljön på skolan.

En plan för upprustningen av utomhusmiljöerna har satts upp och kommer genomföras under läsåret 2022/23.

Mål för läsåret 2022/2023

Mål: Arbeta för en stärkt känsla av samhörighet på Njudungsgymnasiet.

Åtgärder för att målet ska uppnås

Arbetet under läsåret 2022/23 kommer att riktas mot att skapa en medvetenhet hos både elever och personal att vi är en skola och att alla bär ett ansvar för vår miljö. För att uppnå detta kommer elever och mentorer gemensamt arbeta fram en skolpolicy om den psykosociala miljön på skolan. Det fortsatta arbetet med utomhusmiljön syftar till att skapa en ny yta för gemenskap på skolan. Arbetet med fusk, frånvaro och ordningsregler kommer att förtydligas och fördjupas och en rutin för att eleverna, klassvis, får ansvar för ordningen på gemensamma ytor införs.

Ansvariga: Likagruppen, rektorer och mentorer

Utvärdering: kvalitetssäkringsenkäten, elevskyddsombud och klasskonferenser, medarbetarenkät 2023 samt medarbetarsamtal med personal.

Exempel på symboler inom våldsbejakande extremism och antidemokratiska rörelser

Keltiskt kors

Tirskele

Solhjulet

Tyrrunan

Livsrunan

Kugghjulet

Hakkorset

Varghaken

Svarta solen

Daeshs/IS-symbol (flagga)

Jabhat al-Nusrahs flagga

Al-Shabaab

ACAB "All cops are bastards"

ACAB

1312

1312

FCK CPS/FCK NZS

Flaggor

Det omringade A:t

Svart fana

Svart katt

Kugghjulet

Svart kors

